

DENİZCİLİK VE KABATOJ BAYRAMININ ANLAMI

Bugün 1 Temmuz 2022. **Kabotaj ve Denizcilik Bayramımızın** 96'ıncı yıl dönümü. Kabotaj; bir devletin kıyıları, karasuları, göl ve akarsularında yürütülen tüm denizcilik faaliyetlerinin kendi tekelinde icra edilmesi demektir.

Osmanlı'da bu faaliyetler kapitülasyonlar yolu ile yabancılara verilmişti. Biz bu hakkımızı, **Gazi Mustafa Kemal Atatürk** önderliğinde yaptığımız **Kurtuluş Savaşı** sonrasında, 1 Temmuz 1926 tarihinde yürürlüğe giren 815 sayılı **Kabotaj Kanunu** ile geri aldık ve yabancıların kapitülasyonlarla kazanmış olduğu imtiyazlara son verdik.

Akdeniz'e Bir Kısrak Başı Gibi Uzanan

Deniz, zenginlik demektir. Bugün dünyanın tüm zengin ülkeleri denizlerinden halkları için katma değer üretmektedirler. Denizlere sırtını çevirmiş ve denizlerden katma değer üretmeyen ama zengin olmuş tek bir ülke bile yoktur. **Nazım Hikmet**'in dediği gibi ülkemiz "**Akdeniz'e bir kısrak başı**" gibi uzanıyor ve biz de ülkemizin coğrafi konumunu tanımlarken "**üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada ülkesiyiz**" diyoruz. Ama iş denizlerden faydalanmaya ve halkımız için katma değer üretmeye gelince gerçek anlamda denizlerde yokuz. Bunun en büyük nedeni **Osmanlı**'dan aldığımız kötü mirastır. Cumhuriyetin kurulması ile bu yazgı değiştirilmeye ve 1926'daki **Kabotaj Kanunu** ile de önündeki engeller kaldırılmaya çalışılmıştır.

Denizlerden her alanda faydalanmak açısından coğrafi olarak büyük avantajlara sahip olmamıza rağmen; özellikle 1950'den sonra, Cumhuriyet hükümetlerinin bu işi fazla sahiplenmedikleri görülür. 20 yıldır ülkemizi yöneten **AKP** iktidarları döneminde ise her türlü özelleştirme, yabancılaştırma, denizcilik alanında yaratılan değerlerin haraç mezat satılması ile kabotaj imtiyazının içinin boşaltılmasına ve tekrar yabancılara veren bir konuma gelmemize neden olunmuştur.

Denizler Zengin Kaynağı

Dünyamızda karasal kaynakların azalmaya ve bazı kalemlerde tükenmeye yüz tuttuğu düşünülürse; denizlerin ne kadar önemli olduğu belki daha iyi anlaşılabilir. Geçmişte mümkün değilken, bugün gelişen teknoloji sayesinde denizlerdeki hammadde kaynaklarının neredeyse tümüne ulaşmak mümkün hale geldi. Bu yüzden tüm ülkeler denizlerden daha fazla pay alabilmenin peşinde! Dünya ticaretinin yüzde 92'sinin deniz yolu ile yapılmakta olduğu ve çevre denizlerimizde çok zengin doğalgaz ve petrol yataklarının bulunduğu göz önüne alınması sanırım denizlerin önemi hakkındaki soru işaretlerini giderecektir.

Ayrıca; küresel ısınma ile birlikte, özellikle **Kuzey Kutup Bölgesindeki** buzulların erimesi, bu bölgenin deniz ticaret trafiğine açılması ve yine gelişen teknoloji bu bölgenin zengin hammadde kaynakları için iştahları kabartıyor. Ama bölgede coğrafi konumları nedeniyle sadece **ABD, Kanada, Danimarka, Norveç ve Rusya** hukuken söz sahibi. Aralarında bu bölgede daha fazla alana sahip olabilmek için birbirleriyle kıyasıya ve sert bir mücadeleye var. **Güney Kutup Bölgesinin** paylaşımına açılmaması ve tüm insanlığın ortak malı olması konusunda ise hiç değilse şimdilik bir eğilim var.

Türkiye'nin Denizcileşmesine İhtiyaç Var

Türkiye'nin coğrafi konumu nedeniyle **Kuzey Kutup Bölgesinin** zenginliklerinden pay almasına imkân yok ama çevresinde bulunan denizlerin (Karadeniz, Marmara, Ege Denizi, Akdeniz) zenginliklerine sahip olma ve kendisi için katma değer ve refah yaratma şansı var. Tabii ki kafasını kullanırsa ve denizlerdeki haklarına sahip çıkarsa! Ama iktidar bu hakların sadece göstermelik olarak peşinde ve ülkemizin kaynaklarını, enerjisini çağdışı ideolojisi ve hayali peşinde tüketiyor.

Türkiye'nin denizcileşmeye, yüzünü denizlere dönmeye, denizlerden katma değer üretir hale gelmeye şiddetle ihtiyacı var. Denizlerin giderek artan siyasi ve ekonomik değeri bize bunu dikte etmektedir. Denizciliği **Türk Milletinin** milli bir ülküsü haline getirmek, siyasetten ekonomiye, tüm dünya denizlerindeki hak ve menfaatlerimizden güvenliğe, denizcilik eğitiminden deniz hukukuna kadar tüm alanlarda eş güdüm içinde mesafe kat edecek güçlü bir siyasi iradeye ihtiyaç var.

Türker ERTÜRK